

Elektrienergia väiketootja ja Maksuameti käsitus.

Kui väiketootja müüb ülejääva elektrienergia võrku, siis oleneb maksustamine sellest, kas müüjaks on füüsilisest isikust ettevõtja (FIE) või mitteettevõtjast füüsiline isik.

Mitteettevõtjast füüsiline isik

- müüb ülejäägi võrku

Mitteettevõtjast füüsiline isiku eesmärk on tegelikult toota päikesepaneelide abil elektrienergiat oma majapidamise tarbeks. Nagu ikka, siis üldjuhul kevadel-suvel jääb üle ja müüb ülejäägi võrku, sügisel talvel tuleb omatoodetust puudu ja ostab võrgust juurde. Elektrienergiat müües tuleb vaadata, kas sellisest tegevusest tekib maksustatavat kasu elektrienergia müügist.

Kasu tekib, kui aasta kokkuvõttes müügi kogusele vastav elektri hind on suurem ostukogusele vastavast elektri hinnast.

Seega kui aasta kokkuvõttes elektrienergia müügist saadud summa on väiksem, kui ostetud elektrienergia eest tasutud summa, siis maksustamist ei teki.

Kui aga on vastupidi, et saadud summa on suurem kui tasutud summa, siis müüdava ja ostetava elektri hinna vahe kuulub inimese tuludeklaratsioonis deklareerimisele ja tuludeklaratsiooni alusel ka maksustamisele.

- 2. võimalus: kui eraisikust müüja soovil kantakse (jäetakse) müügist saadud summa tema ettemaksukontole, mis asub elektrienergia müüja nt Eleringi juures?

Ka sellisel juhul on maksustatav kui müügitulu on suurem kui ostukulu. Vahet ei ole, kas raha jääb ettemaksukontole Eleringi juurde või kantakse eraisiku arveldusarvele pangas (mõlemal juhul ta ise otsustab oma raha kasutamise üle, seega seal vahet ei teki).

- Toetus mitteettevõtjast päikesepaneelide omanikule.

Elering maksab paneelide omanikule päikesepaneelide paigaldamisel tehtud kulutuste katteks toetust. **See on maksuvaba tulenevalt seadusest.**

(Kuna Elering maksab toetust Elektriturseaduse alusel ning see on Tulumaksuseadus kohaselt maksuvaba. Maksuvabastuse tingimus, et toetust makstakse seaduse alusel, on täidetud.)

Seda toetust tuludeklaratsioonis deklareerima ei pea.

Ettevõtja

- kui on tegemist ettevõtlusega (eesmärk ongi saada tulu elektrienergia müügist), siis tuleb järgida füüsilisest isikust ettevõtja (FIE) tulude maksustamise reegleid.

Füüsiline isik, kes tegeleb ettevõtlusega, registreerib oma tegevuse äriregistris. **Tulumaksuga ja sotsiaalmaksuga maksustatakse ettevõtlusest saadud tulu, millest on maha arvatud ettevõtlusega seotud kulu.**

- Toetus FIE-le

Tulumaksuseaduse toetuse mittemaksustamise paragrahv ei laiene ettevõtlusega seotud toetustele, ehk siis ettevõtjale (FIE-le) **on Eleringi toetused maksustatavad toetused ja need tuleb tuludeklaratsiooni vormi E tuludes deklareerida.** Tuludes näitab ta ka elektrienergia eest saadud tasud. Samas on FIE-l õigus kõik elektritootmisega seotud kulud (ka toetuse arvel tehtud kulud) samuti deklareerida (need võetakse tulust maha) ning deklaratsiooni alusel arvutatakse maksukohustus.

Aktsiiside kohta:

Elektrienergiat, mille on tootnud kodutarbija või korteriühistu kuni 100 KW summaarse netovõimsusega ja elektrisüsteemiga ühendatud seadmega, ei maksustata aktsiisiga selle tarbimisel ega ka toodetud elektrienergia edastamisel teisele kodutarbijale, korteriühistule või võrguettevõttele.

Ettevõtjal võib tekkida ka käibemaksu tasumise kohustus.

Vastavalt käibemaksuseaduse (KMS) § 4 lg 1 punktile 1 loetakse käibeks kauba vöörandamine ja teenuse osutamine ettevõtluse käigus.

Kaup KMS tähenduses on muuhulgas ka elektrienergia (KMS § 2 lg 3 p 1 esimene lause).

- Kui elektrienergia väiketootjaks on **mitteettevõtjast füüsiline isik**, kes tegelikult toodab elektrienergiat enda majapidamise jaoks ja müüb võrku enda vajadustest ülejääva elektrienergia, siis see ei ole tema jaoks ettevõtlus ja temal ei teki ülaloodud elektrienergia võrku müümisel käibemaksukohustust.
- **Kui elektrienergia väiketootjaks on aga FIE**, kelle eesmärk ongi saada tulu elektrienergia müügist, siis tema jaoks on elektrienergia võrku müümine ettevõtlus ja käive, mis võib kaasa tuua ka käibemaksukohustuslasena registreerimise kohustuse. Seda juhul, kui tema ettevõtluse käigus tekkinud maksustatav käive kokku ületab aasta algusest arvates 40 000 € piiri.

Käibemaksu arvestuse ja tasumise kohta saab täiendavat infot siit <https://www.emta.ee/et/ariklient/tulud-kulud-kaive-kasum/kaibemaksuseaduse-selgitused>